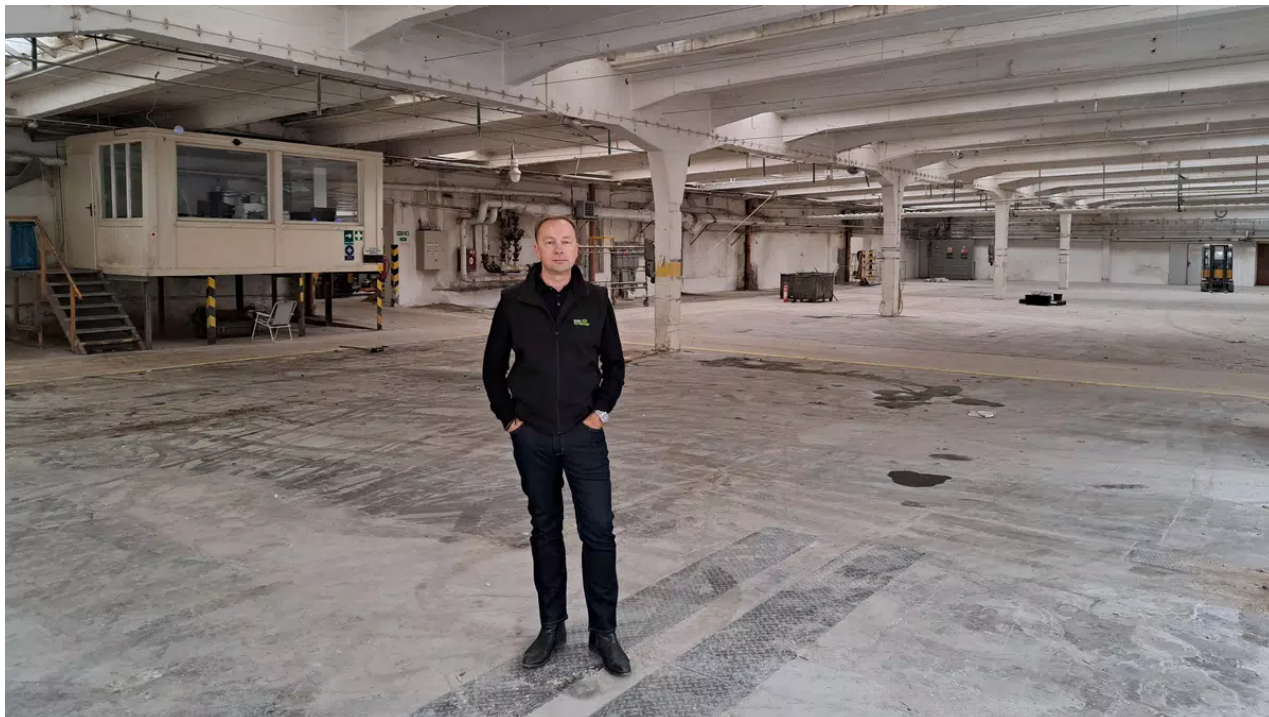

„Zažili jsme to, co ostatní firmy teprve čeká,“ varuje majitel zavřené textilky

SZ seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-zazili-jsme-to-co-ostatni-firmy-teprve-ceka-varuje-majitel-zavrene-textilky-214868

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

„Bylo to velmi bolestivé. Samozřejmě byly slzy,“ vzpomíná osmačtyřicetiletá Lenka Škaroupková na poslední červnový den. V kanceláři svitavské firmy Svitap podepsala výstupní papíry, naposledy zasunula kartu do píchačky a naposledy prošla branou. Poprvé ve svém životě se ocitla bez zaměstnání.

„Všichni jsme to nesli těžce. Já i moji kolegové. Při loučení jsme si uvědomili, co všechno jsme spolu za ta léta zažili a jak jsme si byli blízcí,“ vypráví. V textilce, jejíž historie ve Svitavách sahá do roku 1858 (dříve národní podnik Technolen), utichly tkalcovské stavy a ona byla jednou z devadesáti zaměstnanců, kteří přišli o práci.

Lenka Škaroupková pracovala ve Svitapu na různých pozicích sedmadvacet let. Byla mistrová ve snovárně (příprava nití na tkaní), v úpravně, ve zkušebně nebo dělala skladovou účetní.

Tip od Seznamu

Nechte zazářit váš kosmetický produkt v anketě Kosmetické hvězdy a zviditelněte se

---

„Po střední textilní škole to bylo mé první zaměstnání a naivně jsem si myslela, že bude i mé poslední. K firmě mám velký vztah, práci jsem žila a nejde to jen tak ze dne na den uzavřít,“ vypráví v obýváku svého bytu, z něhož má výhled na střechy textilních hal, kde desetiletí pracovala.

Foto: Jan Novák, Seznam Zprávy

Lenka Škaroupková přiznává i slzy, když koncem července podepisovala výstupní papíry.

Výstupní listy Lence Škaroupkové a dalším desítkám zaměstnanců vydal koncem června (nebo července) personální ředitel Svitapu Libor Sedlák.

„Propustili jsme zaměstnance, za které se dala dát ruka do ohně. Spolehlivé. Nenahraditelné. Mistry svých dovedností v textilní výrobě. Stabilní kádr budovaný dlouhé roky. Měli u nás odpracováno 30 i více let. Pro mnohé to bylo první a jediné zaměstnání od vyučení,“ vysvětluje jeden z nejdéle sloužících zaměstnanců ve firmě.

„Chodili ke mně ve skupinkách, podepisovali dokumenty a mnozí odcházeli v slzách,“ vzpomíná.

Nad cenou energií jsme kroutili hlavou

Problémy tkalcovny nepřišly ze dne na den. Ve ztrátě byla dlouhodobě. „Je ve staré, špatně izolované budově, kde se hodně protopilo, navíc plynem. Chtěli jsme ji uzavřít už loni, ale po oznámení se rozjely objednávky a začala zas vydělávat,“ vypráví majitel Marek Heřmanský.

Tkalcovnu zkusili tedy oživit, ale definitivní rána přišla v prosinci, kdy jejich dodavatel energie firma Lumius oznámila, že končí. Hledali nového dodavatele a narazili.

„Nabízeli třikrát vyšší ceny. V tu dobu jsme kroutili hlavou a říkali si: to je nesmysl, přece nemůže být tak drahá. Cena musí padnout.“ Vedení společnosti tedy vyčkávalo do konce roku. Marně. „Mezi svátky jsme už museli smlouvu o dodávkách elektřiny a plynu uzavřít. Půl spotřeby jsme zafixovali, půl nechali na spotových cenách a doufali, že se uklidní. Doslova ze dne na den jsme začali platit čtyřikrát víc za elektřinu a šestkrát víc za plyn.“

Foto: Jan Novák, Seznam Zprávy

V dílně, kde se vyrábí vázací páska z drcených PET lahví, omezili provoz na polovinu.

Vyjádřeno v penězích: v prosinci platili měsíčně 400 tisíc, v lednu to bylo 1,75 milionu a postupně víc. A to jen za plyn. Elektřina vzrostla podobně, jen to nemají tak přesně vyčíslené. Veškeré peníze, které se generovaly na firemních účtech, šly pryč na platby energií. Na nic jiného nezbyvalo. Potřeba byly i provozní úvěry.

„Řekli jsme si, že tomu dáme tři měsíce: leden, únor, březen, pak že uvidíme. Jenže přišel konec února, útok na Ukrajinu a to byl totální konec. V tu chvíli přišlo radikální řešení. Některé divize musíme zavřít, jiné omezit, jinak to položí celou firmu,“ vypráví majitel firmy.

Hrobové ticho

Dodnes si personální ředitel Svitapu na nepatřičný klid, který v budově od léta panuje, nezvykl.

„Dřív to tu celé vibrovalo. Byl tu pracovní hluk od desítek tkalcovských strojů, takové pravidelné klapání. Teď je tu hrobové ticho a mrtvo. Počítali jsme to. Tkalcovna ukončila svou činnost po 122 letech,“ konstatuje Libor Sedlák.

Foto: Jan Novák, Seznam Zprávy

Z desítek tkalcovských strojů zbyly ve Svitavu už jen jednotky.

Hlas majitele textilky Marka Heřmanského se ozvěnou rozléhá po rozlehlé, leč víceméně prázdné hale v přízemí budovy. „Tady byly obrovské mašiny, které připravovaly příze, ze kterých se tká, takzvaná snovárna. Tady byla šicí dílna a tady tkalcovna. Měli jsme tu desítky strojů. Když to tu jelo, nebylo slyšet vlastního slova. Teď je už skoro všechno pryč. Něco jsme převezli do jiných divizí, něco jsme vyhodili, něco prodali,“ šermuje rukama.

Pár tkalcovských strojů v hale ještě zůstalo. Jsou zaprášené, v některých cívkách zůstaly zbytky nití. Část haly si pronajala jiná firma jako sklad. Historická tkalcovna je už sama historií.

Foto: Jan Novák, Seznam Zprávy

Pusto a prázdno.

Možná propustíme další

Poté, co padlo rozhodnutí zavřít, začalo klasické kolečko: vyjednávání s odbory, nahlášení hromadného propouštění na úřadu práce a uzavření provozoven včetně tkalcovny. Summa summarum odešlo k poslednímu červnu šedesát zaměstnanců, k poslednímu červenci dalších třicet.

„A co hůř, pokud se situace nezmění, což nevypadá, tak budeme muset dalších 30 až 40 lidí propustit. Rozhodnutí musíme učinit ještě teď v září, nebo počátkem října,“ predikuje majitel Svitavu.

Foto: Jan Novák, Seznam Zprávy

Poslanec, zastupitel Pardubického kraje, starosta Svitav a místopředseda hnutí Neustraníci David Šimek.

Devadesát nebo možná až sto třicet propuštěných lidí není pro pracovní trh ve Svitavách zas tak zásadní problém, míní starosta za Nezávislé David Šimek. „Je tu velké ale. Firem, které mají energeticky náročný provoz, tu máme daleko víc a toho se dost bojíme,“ upozorňuje.

Jako příklad uvádí dánskou firmu Fibertex, která ve Svitavách vyrábí netkané textilie do zahrad nebo stavebnictví. Výroba je opět velmi náročná na energii. „Začali tu stavět novou halu za miliardu korun, ale montáž linky pozastavili, protože energie u nás je tak drahá, že se jim vyplatí vyrábět kdekoliv jinde v Evropě. Teď je otázkou, jestli investici u nás vůbec dokončí a jak vůbec bude stávající fabrika fungovat,“ popisuje starosta David Šimek.

Hromadné propouštění

Kraj	červenec 2022		srpen 2022	
	zaměstnavatelů	propouštěných zaměstnanců	zaměstnavatelů	propouštěných zaměstnanců
Praha	1	20	4	136
Jihočeský	0	0	2	26
Jihomoravský	1	28	2	73
Karlovarský	0	0	1	3
Vysočina	1	20	3	26
Královéhradecký	0	0	5	210
Liberecký	1	50	2	22
Moravskoslezský	1	12	3	104
Olomoucký	0	0	2	63
Pardubický	0	0	2	15
Plzeňský	0	0	1	7
Středočeský	0	0	2	117
Ústecký	1	37	2	303
Zlínský	0	0	2	6
Celkem ČR	6	167	13	1 111

Zdroj: Úřad práce ČR

A dalším příkladem je společnost P-D Refractories (dříve Moravské šamotové a lupkové závody), zaměstnávající zhruba tři sta lidí, vyrábí žáruvzdorné výrobky a provozuje extrémně energeticky náročnou vysokou pec.

„Sama firma říká, že odstavení pece by způsobilo škodu půldruhé miliardy korun. Tady k propouštění ještě nedošlo, tam se vyčkává, zdali a v jaké výši bude zastropování cen energií nebo kompenzace ze strany státu,“ vysvětluje David Šimek a opět dodává, že takzvaně lámat chleba se bude na konci roku, kdy se v plné míře promítne do cen vysoká cena energie.

Co se týče propuštěných zaměstnanců ze Svitapu, tak podle Libora Sedláka už většina z nich práci našla. Odhaduje to tak na padesát až sedmdesát procent.

Pro Lenku Škaroupkovou to prý ani nebylo tak těžké. „Rozeslala jsem životopis, a když viděli, že jsem u jedné firmy pracovala skoro třicet let, dostala jsem hned dvě nabídky. Ta má věrnost jim prý byla sympatická. Takže teď pracuji v Bedřichově ve svém druhém zaměstnání v životě,“ říká s úlevou Lenka.